

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Diœcesis Illyriciana constituebat suam synodum. Idem obtinuit in
ceteris Diœcesibus Occidentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

*vide Baluzij No-
tas ad can. 5.
Concilij V. tenuit
anni 544.*

tegrum autem episcopatus territorium Graeci vocant *παροικίας* sive *parochiam*. quam vocem Dionysius Exiguus conservavit in sua Canonum versione. Vnde factum ut ea vox, sive *parochia* vitio librariorum, persæpe in canonibus Latinis significet territorium episcopatus; deinde verò prorsus versa est ad significandum id quod nos hodie parochiam vocamus.

III. Lex illa Codicis Theodosiani mirè accepta fuit personis ecclesiasticis; qui existimarunt necessarium in primis esse ut novus canon conderetur, quo institutio hæc singillatim explicaretur. Quamobrem Ecclesiæ corpus in Dioceses distributum est canone secundo Concilij Constantinopolitani, quod anno *CCCLXXXI*. celebratum est. Hic enim canon supremam integræ uniuscujusque Dioceseos synodo auctoritatem tribuit regendi & administrandi omnia negotia ecclesiastica provinciarum quæ continebantur in ea Diocesi, sub gubernatione tamen Primatis sive Exarchi Dioceseos; quemadmodum accuratè explicui in dissertatione de judiciis canonicis Episcoporum, & aliquatenus attigi in capite primo hujus libri.

IV. Sed duo in primis hæc observanda sunt quæ nusquam hæcenus explicavi. Primum enim observandum est canonem illum antecedere institutionem patriarchalis Dioceseos Constantinopolitanae, quæ septuaginta tantum post annis facta est in Concilio Chalcedonensi. Itaque toto illo septuaginta annorum intervallo tres Dioceseos synodi in Oriente erant Oecumenici Concilij decreto approbatae, Thracia scilicet, Pontica, & Asiana, quæ nulli Patriarchæ parebant; adeoque non erant synodi patriarchales, sed Dioceseos tantum, aut regionales. Nam quoad duas alias Dioceseos Imperij orientalis, Ægyptum videlicet, & Orientem propriè dictum, suis illæ Patriarchis suberant, Oriens nimirum Antiocheno, & Ægyptus Alexandrino. Ex observatione ista, cujus integras probationes afferam in dissertatione de patriarchatu Constantinopolitano, pendet alterum caput nostrarum observationum, nempe, canone secundi Concilij de Dioceseos tantum Imperij orientalis agi, nulla prorsus mentione facta Dioceseos Occidentis: quia cum synodus illa ex solius Orientis Episcopis constaret, noluit condere canones pro gubernatione Ecclesiarum occidentalium. Hinc factum ut Concilia illa Dioceseos non adeo illustria sint in Occidente, eaque deprehendere res sit non minimi laboris. Atque id eò magis observare convenit,

quòd eorum institutio non adeo valuit ac in Oriente, ubi unaquæque Diocesis suum Primatem habebat, sive Exarchum reliquorum Metropolitanorum, qui post editum illum canonem eos propria auctoritate evocare poterat absque speciali permissione Imperatoris, eodem jure quo Patriarchæ convocare poterant Synodos patriarchales.

V. Et in Occidente quidem, jam à Constantino, deprehenduntur Synodi Dioceseos, sive Concilia regionalia. Sed antiqua eorum forma non adeo nota est ac orientalem; si Synodos Africanas excipias. Episcopus enim Carthaginis jure suo convocare poterat cœtum Concilij generalis totius Africae, quòd particulares provinciarum synodi à Primatibus suis congregatae legatos mittebant. quod ea de causa *Concilium universale* dicebatur, ut patet ex capite *xix.* & *xx.* canonum Africanorum. Interdum verò Episcopi, præter legatos provinciarum, majorem Episcoporum partem ad synodum evocabant, prout causa gravitas postulabat; ut videre est in epistola Concilij Carthaginensis ad Bonifacium Papam, quæ nomine Episcoporum Africanorum inscripta est: *qui presentes adfuimus numero CCXVII. ex omni Concilio Africae.*

VI. Ceteræ Occidentis Dioceseos eodem modo congregabantur. Sanè ex epistola Damasi ad Synodum Illyricianam, & ex ea quam Synodus Illyriciana scripsit ad Synodum Asianam, quæ extrat apud Theodoretum, colligitur Episcopos hujus Dioceseos Illyricianæ constituissè suam synodum. Præterea in Concilio Ephesino Africa & Illyricum distinguuntur à Synodo occidentali urbis Romæ. Hispanicas autem provincias ad Concilia nationalia convenire solitas probant Acta Concilij primi Toletani, quod anno quadringentesimo celebratum est. Diocesis Italica, quæ septem provincias complectebatur, auctoritati suberat Episcopi Mediolanensis. Diocesis verò Urbicaria, quæ ex decem provinciis constabat, ad ordinariam synodum patriarchalem Summi Pontificis pertinebat; ad quam etiam, seculo quinto, pertinebat universa Italia.

CAPVT XVII.

Synopsis.

- I. Agendum nunc de synodis Gallicanis.
- II. Stante Imperio, Episcopi Galliarum unum synodi corpus constabant. Probatur ex Concilio Agrippinensi, Arelatensi, & aliis.
- III. Synodus Galliarum, corpus erat separatum à Romana synodo. Virisq; dignitas par visa est Episcopis Illyrici.